

# Vorbereidingsmemo

## Beeldvormend

Aan: Raad  
Van: Agendacommissie  
Datum: 10-09-2025

### Betreft

X Collegebrief

### Titel en datum van het stuk (+ link) / Onderwerp voor de sessie

#### Netcongestie

<https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Netcongestie.pdf>

### Ambtelijke contactgegevens voor technische vragen:

Zie bijlage (achter inlogcode)

### Korte samenvatting:

Netcongestie is op dit moment een van de grootste uitdagingen voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling én de verduurzaming van onze gemeente. In deze brief schetsen we in hoofdlijnen de invloed van netcongestie op de volkshuisvesting, economie, maatschappelijke voorzieningen, de verduurzaming van woningen en bedrijven, en de mobiliteit. De ambities op al deze terreinen staan onder druk zolang het elektriciteitsnet nog niet is verzwakt. Ook in tijden van netcongestie moeten we blijven werken aan woningbouw, een toekomstbestendige economie, goede voorzieningen en de verduurzaming van onze samenleving. We zetten ons in om het elektriciteitsnet slimmer te benutten, waar dat mogelijk is. Daarnaast zoeken we naar maatregelen om de capaciteit tijdelijk te vergroten en naar alternatieve manieren van plannen en bouwen die minder afhankelijk zijn van het elektriciteitsnet. Als gemeente hebben we niet alle sleutels in handen. We intensiveren daarom de samenwerking met de netbeheerders op alle fronten. Net als andere gemeenten moeten we nog lange tijd werken binnen deze nieuwe werkelijkheid van netcongestie. Daarbij moeten we eerlijk zijn: er zijn geen snelle of eenvoudige oplossingen. Bovendien blijven de inzichten over netcongestie zich ontwikkelen. We ontwikkelen daarom al doende een aanpak. Daarbij realiseren we ons ook dat het nodig kan zijn op enig moment om ambities tijdelijk te herzien, totdat het elektriciteitsnet voldoende is uitgebreid. In 2024 hebben wij u al meerdere keren geïnformeerd over netcongestie. De laatste keer was via onze brief van 4 december 2024 (kenmerk 342839-2024). Daarin beschreven we onze gezamenlijke acties met Enexis rond de noodzakelijke verzwaring van het elektriciteitsnet. Ook gaven we aan dat wij u rond de zomer te informeren over hoe we omgaan met netcongestie in de periode tot deze netverzwaring is gerealiseerd.

Het fenomeen netcongestie en de manier waarop we daar als samenleving mee omgaan, is nieuw en nog volop in ontwikkeling. We kunnen op dit moment nog niet zeggen in hoeverre de onderdelen uit het handelingsperspectief onze ambities voor de gemeente – en het tempo waarin we die willen realiseren – kunnen faciliteren. We rekenen ons dan ook niet rijk. Wel weten we dat we pas de volledige slag naar CO<sub>2</sub>-neutraliteit kunnen maken zodra het elektriciteitsnet voldoende is verzwakt. Netcongestie heeft dus invloed op het moment waarop Groningen volledig CO<sub>2</sub>-neutraal kan worden. Toch is stilzitten geen optie.

We blijven maximaal inzetten op isolatie, efficiënte installaties en 'aardgasvrijready' bouwen, zodat we snel kunnen schakelen zodra het net dat toelaat. Een versnelde transitie naar energiezuinigere en 'netbewuste' bouw vergt mogelijk hogere investeringen, die zich op termijn terugverdienen. Ook het organiseren van tijdelijke oplossingen kost geld. Maar níét kiezen voor tijdelijke maatregelen kost óók geld: vertraging in de planvorming, uitstel van opbrengsten en een verslechtering van het ondernemersklimaat zijn op de lange termijn minstens zo kostbaar. De uitdaging van de doorlopende elektrificatie vraagt van ons dat we ook op de lange termijn anders omgaan met elektriciteitsverbruik, zodat we ook na oplevering van de huidige netverzwaring niet opnieuw tegen de grenzen van het elektriciteitsnet aanlopen. We moeten nú toewerken naar een flexibeler en toekomstbestendig energiesysteem.

## Wijze van behandeling

### Beeldvormend

Beeldvormende sessies zijn bedoeld om de leden van de raad een beter beeld te geven m.b.t. het genoemde onderwerp. Dit met het oog op het vormen van een onderbouwde mening in een later stadium. Tijdens de beeldvormende fase geven raadsleden niet of slechts heel voorlopig hun mening, stellen vooral vragen en luisteren naar technische onderbouwing door ambtenaren of naar de mening van burgers of andere betrokkenen.